

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง อำเภอ โพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ตามลำดับดังต่อไปนี้

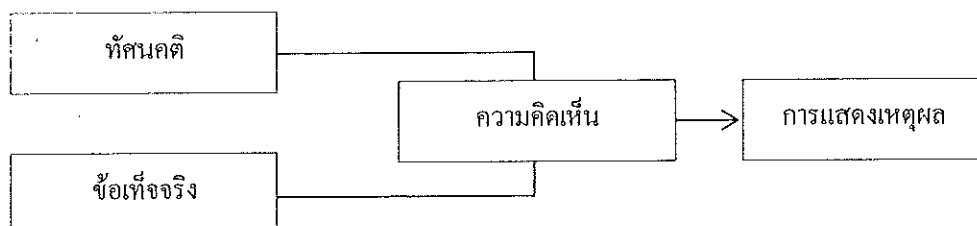
1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. องค์การบริหารส่วนตำบล
5. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
6. ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง อำเภอ โพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ (2522 : 20) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น ไว้ว่า เป็นการแสดงออกซึ่งวิจารณญาณ ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ทศนคติ ของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติจะเป็นการแสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นจะเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งสามารถสรุปความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 ความสัมพันธ์การเกิดความคิดเห็น
 ที่มา : สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ. 2522 : 20

ปัทมานุกรมสังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน. 2532 : 246) ได้บัญญัติคำว่า ความคิดเห็น ซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษไว้ว่า หมายถึง

1. ข้อพิจารณาว่าเป็นความจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ได้เสมอไปก็ตาม
2. ทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มนที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้กันมา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิบัติการสนับสนุนหรือเป็นปฏิบัติบางอย่างหรือบุคคลบางคน

บุญเรือง ขจรศิลป์ (2534 : 78) ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติการที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไร เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดผลความคิดเห็นของบุคคลเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

อุทัย หิรัญโต (2523 : 80) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ กล่าวคือ ความคิดเห็นอย่างผิวเผิน ความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง ความคิดเห็นติดตัว

สุชา จันทน์เอม (2542 : 75) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ คนเรามากจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ความเข้าใจเฉพาะบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของหรือเรื่องราว สถานการณ์ต่าง ๆ แสดงออก โดยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลข่าวสารที่ตนมีอยู่ โดยอาศัยอารมณ์กับเป็นไปตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นแรงเสริม โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2. ประเภทของความคิดเห็น

2.1 ประเภทของความคิดเห็น เรมเมอร์ (Remmer, 1954 : 6-7) กล่าวว่าความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

2.1.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรัก จนหลงทิศทางลบสุดได้ ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2.1.2 ความคิดเห็นจากความเข้าใจ (Cognitive Content) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดีชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

2.2 เจริญ แก้วพรรณนา (2542 : 9) ได้แบ่งประเภทความคิดเห็นเป็น 3 ประเภท คือ

2.2.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักความหลงทิศทางลบสุดได้แก่ ความคิดเห็นที่รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2.2.2 ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี เช่น ชอบ ยอมรับและเห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นกลางเฉย ๆ เช่น ไม่มีความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย

2.2.3 การแยกแยะเป็นส่วน คือ การพิจารณาความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างละเอียดซึ่งสามารถแยกออกจากกันได้ ทำให้เกิดความคิดเห็นได้ง่ายกว่าการรับรู้แบบหยาบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า ประเภทความคิดเห็นสามารถแบ่งได้เป็นสามประเภทใหญ่ ๆ คือ ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นที่เกิดจากการการแยกแยะเป็นส่วนด้านการพิจารณาอย่างละเอียด

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเห็น

3.1 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้มาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่าขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ (จำเรียง ภาพจิตร. 2536 : 248-249)

3.1.1 ภูมิหลังทางสังคม หมายถึงกลุ่มที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปด้วย เช่นความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชนบท เป็นต้น

3.1.2 กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่นประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3.1.3 กลุ่มกระตือรือร้นหรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดผลประ โยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตามในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชา ก็จะไม่ผลต่อสมาชิกมากนัก

3.2 ปัจจัยเกี่ยวกับความคิดเห็น

พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก (2542 : 16) กล่าวถึงปัจจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นว่ามีมูลเหตุ 2 ประการ ดังนี้

3.2.1 ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หนุ่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการ ได้พบเห็น ความคุ้นเคยอาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงจากการ ได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริงว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม เนื่องมาจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่ม

3.2.2 ค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

สวัสดิ์ เปี่ยมมนัส (2544 : 16) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

3.3.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiology Factors) มีการศึกษาว่าปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลกระทบต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคลซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาเจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยทางร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย หรือผลกระทบจากการใช้สารเสพติดจะมีผลกระทบต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักเป็นผู้สูงอายุ

3.3.2 ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดเห็นต่าง ๆ จากประสบการณ์ตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่มารดาป้อนน้ำส้มคั้นให้ทานเขาจะรู้สึกชอบเนื่องจากน้ำส้มหวานเย็น ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ

3.3.3 อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อ แม่ และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัวและจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

3.3.4 เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่มไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามไปตามกลุ่มได้

3.3.5 สื่อมวลชน (Mass Media) สื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล โดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล โดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

4. การวัดความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการเสนอวิธีการวัด ดังนี้

เบสท์ (Best. 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป จะต้องมียอดประอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะต้องถูกวัดถึงเร็วและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มากน้อย วิธีการวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถาม และผู้ถูกวัดจะเลือกตอบความคิดเห็นของคนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้นใช้ในการวัดแบบลิเคิร์ท โดยเริ่มจากการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับข้อความว่าเป็นไปได้ในทางเดียวกัน (เชิงนิยมหรือไม่นิยม) เป็นข้อความเชิงบวก (Positive) หรือเป็นข้อความเชิงลบ (Negative)

เฮอร์ล็อก (Herlock. 1986 : 69) กล่าวว่า เราสามารถวัดความคิดเห็น ได้โดย

4.2.1 ใช้การสังเกต โดยการสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกมาในด้านต่าง ๆ

4.2.2 ใช้การสัมภาษณ์ โดยตามคำถามว่าชอบอะไร ไม่ชอบอะไร สนใจเรื่องอะไร

4.2.3 ใช้การสนทนาโดยการศึกษาเรื่องที่ชอบสนทนา การสนทนาจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจของคนเหล่านั้น

4.2.4 ศึกษาจากข้อเขียนจากสมุดบันทึกประจำวัน จดหมาย ว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไรข้อเขียนจะเป็นการสะท้อนถึงความสนใจได้เป็นอย่างดี เช่น เกี่ยวกับการสนทนา

4.2.5 โดยการสอบถามถึงความปรารถนา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้เพื่อการวิจัย ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนา ผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจดบันทึกความคิดเห็นของผู้ทำการวัดมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกว่ากำลังถูกจับผิด ควรใช้การอัดเทปเป็นเครื่องมือช่วย ส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียนหรือสมุดบันทึกประจำวัน ผู้ทำการวัดต้องได้รับการอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ เป็นหลักการอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองของประเทศ โดยมีหลักการสำคัญ คือ เป็นการโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองโดยอิสระพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามแนวคิดของหลักการการกระจายอำนาจการปกครอง

ในเรื่องการกระจายอำนาจ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญและคำจำกัดความหรือความหมายไว้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1.1 ความสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

ประหยัด หงส์ทองคำ (2526 : 46) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1.1 การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะประชาธิปไตยประกอบด้วยโครงสร้างเบื้องต้น คือระดับชาติ และโครงสร้างพื้นฐานคือ ระดับท้องถิ่น ซึ่งการปกครองระดับท้องถิ่นอย่างแท้จริงเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบอบการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยที่ผ่านมา มีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งขาดอันหนึ่งก็คือการขาดฐานในท้องถิ่นนั่นเอง

1.1.2 การกระจายอำนาจยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชนบท การพัฒนาชนบทในรูปแบบต่าง ๆ ที่เคยมีมาในอดีตขาดองค์กรท้องถิ่นที่เข้มแข็ง จึงมีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบท ที่จะให้สัมฤทธิ์ผลนั้น จำเป็นต้องมีความคิดริเริ่มช่วยตนเองจากท้องถิ่นและต้องเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมมือร่วมแรงกัน และลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดได้ก็ด้วยการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงเท่านั้น ถ้าหากการกระจายอำนาจเป็นลักษณะหยิบยื่น ชักเยียดให้ผลที่ตามมาก็คือการสร้างความคาดหวังในการพึ่งพาจากภายนอกของประชาชนในชนบท ลักษณะดังกล่าวแทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นแต่กลับสร้างความเหลื่อมล้ำ การฉ้อราษฎร์บังหลวง อันเป็นผลในทางลบกับระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการกระจายอำนาจจึงไม่เพียงแต่เป็น

การปูพื้นฐานการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ยังมีความจำเป็นสำหรับสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย

1.2 การกระจายอำนาจของประเทศไทยมี 2 ลักษณะ

อัคร ตันติสุนทร(2541 : 43) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ คือ การกระจายการตัดสินใจทั้งด้านการบริหารและการเงินจากส่วนกลางสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น การกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการและองค์กรประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจ บริหาร และพัฒนาท้องถิ่นของตน การกระจายอำนาจของประเทศไทยมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1.2.1 เป็นการกระจายอำนาจภายในระบบราชการ กล่าวคือ การกระจายอำนาจในการบริหารงานและงบประมาณ จากราชการบริหารส่วนกลางหรือหน่วยราชการที่ตั้งอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ เพื่อให้ข้าราชการด้วยกันมีความคล่องตัวในการบริหารงานลักษณะที่น่าจะเป็นการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ระหว่างราชการมากกว่าที่จะเป็นการกระจายอำนาจเพราะประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว

1.2.2 เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจทั้งในด้านการบริหารและการเงินจากหน่วยราชการไปให้ประชาชนซึ่งเป็นการคืนอำนาจให้ประชาชนเพราะอำนาจในการบริหารนั้นเป็นของประชาชนแต่เดิม ลักษณะนี้เป็นการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนบริหารตนเอง (Local Self-Government) โดยประชาชนและองค์กรประชาชนจะมีส่วนร่วมในกระบวนการ การกระจายอำนาจที่เกิดขึ้น

1.3 วิธีการกระจายอำนาจ

อนเนก สิทธิประศาสตร์ และไพฑูรย์ บุญวัฒน์ (2541 : 29) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ คือ วิธีการที่รัฐบาลมอบอำนาจการบริหารบางส่วนให้กับองค์กรอื่น นอกจากองค์กรของราชการบริหารส่วนกลาง จัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควรและอยู่ในความควบคุมของรัฐบาล แต่ไม่ใช่การบังคับบัญชา โดยมีวิธีการกระจายอำนาจ 2 รูปแบบ ได้แก่

1.3.1 การกระจายอำนาจตามอาณาเขตหรือพื้นที่ (Decentralization by Territory)

1.3.2 การกระจายอำนาจตามกิจการหรือหน้าที่ (Decentralization by Function) เช่น School District ในสหรัฐอเมริกาและ Highway Transportation Committee ในอังกฤษ เป็นต้น วิธีการกระจายอำนาจในระบบราชการไทยเป็นการกระจายอำนาจให้แก่

ท้องถิ่นตามอนาคต อันเป็นการให้ท้องถิ่นดำเนินการสาธารณะในอาณาเขตที่กำหนด ดังนี้
 ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม เป็นลักษณะการแบ่งอำนาจ
 (Decentralization or Concentration)

ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ เป็นลักษณะการแบ่ง
 อำนาจ

ระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 เทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยบริหารงานราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
 ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เป็นลักษณะการกระจายอำนาจ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า การกระจายอำนาจ คือ หลักการที่รัฐบาล
 มอบอำนาจบริหารบางส่วนให้กับองค์กรอื่น เป็นการกระจายการตัดสินใจทั้งด้าน การบริหาร
 และการเงินจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อให้ส่วนราชการและประชาชนมีส่วน
 ร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจ ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

2. หลักการกระจายอำนาจ

กรมการปกครอง (2541 : 1-3) ได้กล่าวถึงหลักการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้

2.1 มีความเป็นนิติบุคคล (Artificial Person) การกระจายอำนาจการปกครองนั้น
 จะต้องมีองค์กร เป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาลกลาง การมีองค์กรเป็นนิติบุคคล
 ต่างหากนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณ
 ทรัพย์สินหนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตนเอง

2.2 มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน (Autonomy) ความมีอิสระในการปฏิบัติ
 หน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะหากองค์กร
 นั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรนี้ก็จะ
 มีลักษณะที่ไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลาง
 ที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการ
 ปฏิบัติภารกิจของตนเองตลอดจนมีอิสระภาพพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการ
 ตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่ก็ข้อน่าสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วน
 ท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควรไม่มากจนเกินไปจนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพ
 และอธิปไตยของประเทศ

2.3 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่นิติ
 บัญญัติการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคน

อาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น ไม่เฉพาะการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองของท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้าไปมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจทำได้

2.4 มีงบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงานงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้การบริหาร และบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า หลักในการกระจายอำนาจเป็นหลักแห่งองค์ประกอบที่มีความจำเป็นและความสำคัญในการกระจายอำนาจถ้าขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งแล้วจะทำให้การกระจายอำนาจขาดความสมบูรณ์ ดังนั้นการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องกระทำทั้งการปรับสถานะให้เป็นนิติบุคคล ต้องให้อิสระในการบริหารงาน ต้องให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมโดยการ ใช้สิทธิ์เลือกตั้งและสามารถมีงบประมาณเป็นของตนเอง

3.ประโยชน์ของการกระจายอำนาจ

หากพิจารณาการกระจายอำนาจในลักษณะของการบริหารและการปกครองประเทศ ก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีเหตุผล ทั้งนี้เพราะแต่ละประเทศจะมีชุมชนมากมายแตกต่างกัน มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ มีประชากรจำนวนมาก และแต่ละชุมชนก็มีปัญหามากมายแตกต่างกัน ยากหากคนในท้องถิ่นอื่นจะเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถจัดเวลาในการดูแลและแก้ไขกิจการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ข้อดีและข้อเสียของการกระจายอำนาจ

4.1 ข้อดีของการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ ดังนี้

(ลิจิต ชีระเวคิน. 2540 : 208)

4.1.1 การกระจายอำนาจการปกครองสามารถสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง เพราะท้องถิ่นทราบความต้องการของประชาชนได้ดี และมีเจ้าหน้าที่

เป็นของท้องถิ่นตัวเอง จึงกำหนดการบริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างดีและเหมาะสมกับ ปัญหาของบ้านเมือง

4.1.2 การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการตัดภาระและแบ่งเบาจากราชการส่วนกลางได้มาก เพราะท้องถิ่นมีงบประมาณและรายได้ของตนเอง จัดการบริหารท้องถิ่นด้วยตนเองเป็นการช่วยรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้แก่ท้องถิ่นออกกฎหมายและระเบียบขึ้นดำเนินการซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว

4.1.3 การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการฝึกประชาชนให้รับผิดชอบต่อตนเองสร้างความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยให้ดียิ่งขึ้นและ โดยที่หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นไม่ใหญ่โตมากเกินไป และมีความใกล้ชิดกับประชาชนจึงมีส่วนร่วมในกิจการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเข้าถึงระบอบการปกครองของประเทศได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นท้องถิ่นจึงเสมือนโรงเรียนที่สอนระบอบการปกครองให้แก่ประชาชน

4.1.4 การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของรัฐบาลกลาง เพราะท้องถิ่น ได้แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางไปมากแล้ว รัฐบาลย่อมมีโอกาสทุ่มเทช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ถ้าท้องถิ่นสามารถช่วยตัวเองได้และไม่สร้างปัญหาแก่รัฐบาลกลาง

4.2 ตระกูล มีชัย (2538 : 71-72) ได้สรุปข้อเสียของการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้

4.2.1 ทำให้อำนาจของรัฐและองค์กรปกครองส่วนกลางน้อยลงซึ่งเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ

4.2.2 เกิดการสิ้นเปลือง เพราะเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้จัดทำบริการสาธารณะในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ไม่สามารถสับเปลี่ยนหมุนเวียนไปทั่วประเทศได้

4.2.3 ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะทั้งหมดในภาพรวมขาดเอกภาพ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรมหาชนแต่ละองค์กรต่างมีแนวโน้มที่จะแก่งแย่งแข่งขันกันจัดทำบริการสาธารณะภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนเองให้เจริญก้าวหน้าโดยไม่สนใจว่าจะมีผลกระทบบั่นทอนความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของบริการสาธารณะที่อยู่ภายในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรมหาชนอื่นหรือไม่

4.2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นมือสมัครเล่น ขาดความรู้หรือประสบการณ์ในการบริหารองค์กรแล้ว อาจทำให้การบริหารสาธารณะอันอยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหย่อนประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปว่า ข้อดีของการกระจายอำนาจ คือ ท้องถิ่นสามารถแบ่งเบางาน ภาระ หน้าที่ จากส่วนกลางช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของรัฐบาลกลางให้พัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ และช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างรวดเร็วตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ข้อเสียของการกระจายอำนาจ คือ ทำให้อำนาจของรัฐและองค์กรปกครองส่วนกลางน้อยลงซึ่งเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ เกิดการสิ้นเปลือง และอาจมีผลต่อการบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าและประสิทธิภาพของบริการสาธารณะที่มีอยู่

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นแตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้

ประหยัด หงส์ทองคำ (2526 : 17) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่าเป็นรูปแบบการบริหาร ที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่น ยังต้องอยู่ภายใต้อำนาจสูงสุดของรัฐอยู่มิได้ เป็นอิสระใหม่แต่อย่างใด

พรชัย เทพปัญญา และคณะ (2537 : 1) ได้ให้ความหมายว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ อำนาจหน้าที่ที่จะกำหนด และบริหารกิจกรรมภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดและขนาดของพื้นที่ ที่ว่านี้อยู่ในประเทศ และขนาดเล็กกว่าประเทศ และยังสามารถอธิบายเพิ่มเติมอีกว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การบริหารทางการเมืองของหน่วยย่อยทางพื้นที่และประชากรของประเทศ ซึ่งมีขนาดเล็ก

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2539 : 7) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบอบการปกครองที่มีผลสืบเนื่องมาจาก การกระจายอำนาจการปกครองของรัฐจัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดและควบคุม รวมถึงให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ลิขิต ธีระเวคิน (2540 : 386) ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นการปกครอง โดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่น ได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระ และได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดย

ปราศจากการควบคุมของหน่วยงานปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศมิใช่ว่ากลายเป็นอธิปไตย

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้แก่ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง มีอำนาจการบริหารกิจกรรมต่างเพื่อพัฒนาและให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่กำหนดอย่างอิสระ โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจสูงสุดของรัฐ

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ฉัตรวุฒิ เพียงเทศ (2550 : 19) สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

2.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่า ในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริหารให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นการจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ก็สามารถมีรายได้มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นได้

2.2 เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรื้อรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างใดอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริง และถ้าหากหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้นจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

2.3 เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างกันไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้น จึงจำเป็นโดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดเงินงบประมาณจากรัฐบาล ไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขกำหนดไว้อย่างรอบคอบ

2.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น คือ ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในการบริหารงานสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ช่วยให้การจัดเก็บภาษีอากรทำได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว และประหยัด รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

3. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงและผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 27-29)

3.1 การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้ว่าตนมีความเกี่ยวข้องกับส่วน ใดส่วนเสียในการปกครองในการบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาโดยประชาชนจะมีโอกาสได้เลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลยพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่นเกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติต่อไป

3.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือการปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเอง คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิธีประชาธิปไตย

3.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเองวัตถุประสงค์ในการแบ่งภาระของรัฐบาลเนื่องจากความจำเป็นบางประการ คือ ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่กว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

3.4 รัฐบาลไม่อาจจะดำเนินการตอบสนองความต้องการของประชาชนท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงเพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันการแก้ปัญหาหรือจัดบริการ โครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุดท้องถิ่นย่อมไร้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

3.5 การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นตรงตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ ปัญหาข้อแตกต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาภาระหน้าที่ต่าง ๆ ให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องการของประชาชนก็ต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

3.6 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับเลือกตั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการบริหารงานในท้องถิ่นได้อีกด้วย

3.7 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิด ในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งพาตนเอง การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งพาตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินการพัฒนาชุมชนชนบทผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งคือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชุมชนชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงมิเช่นนั้นแล้วการพัฒนาชนบทจะกลายเป็นลักษณะ “หยิบยื่นยัดใส่” หรือถึงหยิบยื่นยัดใส่” แทนที่จะกลายเป็นผลดีกับท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพา ไม่ยอมช่วยตนเองอันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการกระจายอำนาจจึงจะทำให้เกิดลักษณะการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการพัฒนาชนบทอย่างแท้จริง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญต่อประชาชนท้องถิ่น ซึ่งสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้มีความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประ โยชน์ส่วนรวม ให้รู้จักการปกครองตนเองและส่วนร่วมในการปกครองเพราะประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ที่เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมากที่สุด และเป็น การแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง และบริหาร ของประเทศในอนาคต

4. ประเภทของการปกครองท้องถิ่น

จากความรู้ว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึงหน่วยงานทางการเมืองการปกครองที่อยู่ ภายใต้ของการปกครองระหว่างประเทศ ในประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยวและอยู่ต่ำกว่าระดับหน่วยการ ปกครองระดับมลรัฐในประเทศที่เป็นรับรวบดังกล่าวมาแล้วเราสามารถแยกการปกครอง ท้องถิ่นตามความหมายออกเป็น 2 ประเภท ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นการแบ่งประเภทตามเกณฑ์ ของผู้บริหารก็ได้ (สนธิ บางยี่ขัน, 2529 : 102)

4.1 การปกครองท้องถิ่นที่รับดำเนินการเอง (Local Government) หมายถึง การปกครองท้องถิ่นในที่ประชุมหรือเขตการปกครองรูปแบบหนึ่ง ซึ่งบริหาร โดยเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือหมายถึง สถาบันการปกครองที่ราชการบริหารส่วนกลางแบ่งอำนาจซึ่ง ตามรูปแบบการปกครองของไทยเรียกว่า การปกครองส่วนภูมิภาค การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรูปแบบนี้ ส่วนกลางจะแต่งตั้งข้าราชการและเจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติราชการตามอาณาเขต ต่าง ๆ ของประเทศโดยมอบอำนาจการวินิจฉัยและการดำเนินการบางประเภทได้ด้วยการ รับผิดชอบต่อส่วนกลาง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวนี้มีอยู่ 4 หน่วยงาน คือ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

4.2 การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนดำเนินการเอง (Local Self Government) หมายถึง การปกครองท้องถิ่นในที่ชุมชน หรือหมายถึง สถาบันการปกครองที่ ราชการบริหารส่วนกลางมอบหรือกระจายอำนาจให้ซึ่งตามรูปแบบการปกครองของไทย เรียกว่า การปกครองท้องถิ่น ซึ่งหลักการที่องค์การปกครองนี้มีหน้าที่รับผิดชอบและการใช้ดุลย พินิจโดยอิสระมีเจ้าหน้าที่และมั่งบประมาณดำเนินการต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาค แต่อยู่ภายใต้การควบคุมการดำเนินงานจากรัฐบาลกลาง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า องค์การปกครองท้องถิ่นจะแบ่งเป็นที่ ประเภท จึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาถึงหลักการแบ่งเป็นเกณฑ์ด้วย โดยการแบ่งประเภทการ

ปกครองท้องถิ่นของไทยจะยึดหลักประชาธิปไตย คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง

5. ประโยชน์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น โดยทั่วไปมี 2 ประการ ดังนี้

(ลิจิต ธีระเวคิน. 2540 : 43)

5.1 ประโยชน์ในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นมีส่วนร่วมช่วยทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองในชาติขึ้นได้ โดยการปกครองท้องถิ่นเป็นมาตรฐานทางการเมืองและเป็นสถานที่ให้ประชาชนเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองเบื้องต้นและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

5.2 ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมจะต้องทำทั้งสามด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยพัฒนาสังคมมาก เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นต้องการอะไรก็ทำโครงการพัฒนาขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น คือ ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาบ้านเมือง ทั้งทางด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น เพราะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรงในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนทำให้สามารถดำเนินการบริหาร แก้ไขปัญหา ได้ตรงตามความต้องการของชุมชนช่วยให้การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุก ๆ ด้านให้ดีขึ้นอย่างแท้จริง

6. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น มีองค์ประกอบดังนี้

(วิรัช วิวัชนิภาวรรณ. 2546 : 35)

6.1 ต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล คือ ต้องมีฐานะเป็นองค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีกฎหมายรับรองการก่อตั้ง และการรองรับฐานะอย่างชัดเจน เพื่อองค์กรนั้นจะได้มีสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมาย อันได้แก่ สิทธิที่จะออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานซึ่งจะใช้บังคับแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ข้อบัญญัติจังหวัด ข้อบังคับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

6.2 ความต้องการเป็นอิสระ(Autonomy) จากการควบคุมของรัฐบาลในส่วนกลาง องค์ปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอิสระพอสมควรในการบริหารงาน เช่น สามารถกำหนดนโยบาย วินิจฉัยสั่งการ และดำเนินการบริหารบุคคลของตนเองได้

6.3 ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมีการเลือกตั้งซึ่ง การเลือกตั้งนี้เป็นหลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะการ กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังจะเห็นบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 282-290

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น มี 3 ประการ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระ และประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ตนเอง ซึ่งทั้ง 3 ประการนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกันจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้เพราะเป็นสิ่ง ที่มีความจำเป็นต่อการปกครองท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ

7. ข้อดีและข้อเสียของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นมีทั้งข้อดีและข้อเสียเหมือนกับการปกครองแบบอื่น ๆ และ อาจกล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการปกครองท้องถิ่น ได้ดังนี้ (สมพงษ์ เกษมสิน, 2526 : 142-144)

7.1 ข้อดีของการปกครองท้องถิ่น

7.1.1 เป็นการส่งเสริม และช่วยให้การบริการต่าง ๆ รองรับ ไปถึงมือ ประชาชนในลักษณะที่สอดคล้องกับภาวะความต้องการและความเป็นจริงในท้องถิ่น

7.1.2 เป็นการป้องกันมิให้มีการรวมอำนาจไว้ ณ ศูนย์กลางอำนาจเพียงแห่ง เดียวเป็นการป้องกันมิให้เกิดระบอบการปกครองแบบเผด็จการ โดยบุคคลขึ้น

7.1.3 เป็นการส่งเสริมและช่วยให้การบริหารงานของรัฐบาลมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะรัฐบาลสามารถประสานความเข้าใจและความร่วมมือขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ช่วยให้การบริการประชาชนตรงกับเป้าหมาย และเข้าถึงความ ต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

7.1.4 เป็นการปลูกฝังและส่งเสริมการอบรมทางด้านการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน กล่าวคือ ช่วยให้ประชาชน กล่าวคือ ช่วยให้ประชาชน ได้เรียนรู้ หลักการปกครองตนเอง เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมอยู่ในฐานะที่ใกล้ชิดและมีความผูกพัน ต่อสิ่งที่ตนสร้างขึ้น นอกจากนี้ความ ไม่กว้างขวางของท้องถิ่นทำให้ประชาชนเข้มแข็งมีส่วน

ร่วมรับรู้และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความต้องการต่าง ๆ ของประชาชนได้ดี รวมทั้งการปกครองแบบนี่ยังช่วยเตรียมผู้นำท้องถิ่นเพื่อก้าวไปสู่การเป็นนักการเมืองระดับชาติ ต่อไป

7.1.5 เป็นการส่งเสริมจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานเพราะมีการแบ่งและจำกัดปัญหาท้องถิ่นออกจากปัญหาระดับชาติ ทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นสามารถบริหารงานของตนได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันกับรัฐบาลกลางก็สามารถมุ่งสนใจไปที่เรื่องใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญและมีผลประโยชน์ได้เสียต่อคนส่วนรวมทั้งประเทศได้มากขึ้น

7.1.6 ป้องกันมิให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างคนที่มีความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา และภาษา เพราะต่างฝ่ายต่างได้ปกครองตนเอง สามารถสนองความต้องการของกันและกันได้ดีกว่าที่จะให้คนจากส่วนอื่นมาบริการประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ จะช่วยก่อให้เกิดความสามัคคีและความเป็นเอกภาพขึ้นในชาติ

7.2 ข้อเสียของการปกครองท้องถิ่น มีดังนี้

7.2.1 มีความสิ้นเปลืองมาก เพราะกรณีที่มีการปกครองท้องถิ่นกระจายกระจายอยู่ทั่วไปทำให้เกิดการทำงานอย่างซ้ำซ้อนกัน จึงไม่ต้องด้วยหลักการประหยัดทั้งบุคลากรและงบประมาณ

7.2.2 ถ้าเป็นท้องถิ่นที่มีคนอยู่หลายเชื้อชาติ ศาสนา และภาษา ต่างกันและมีระดับความคิดขัดแย้งกันอย่างรุนแรงระหว่างชนชาติ ศาสนา และภาษาด้วยแล้ว การปกครองท้องถิ่นก็อาจเป็นสิ่งผลักดันให้มีการแบ่งแยกดินแดนออกเป็นอิสระได้ดีที่สุด

7.2.3 เกิดความไม่เสมอภาคและภาวะการฉ้อราษฎร์ไม่เท่าเทียมกัน เพราะท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติอันอเนกให้แตกต่างกัน ทำให้ท้องถิ่นนั้นมีรายได้อ่างสูงและมีโอกาสปรับปรุงพัฒนาท้องถิ่นของตนได้มาก จึงเป็นภาวะที่รัฐบาลกลางจะหาทางอุดหนุนและกระจายความเจริญให้แก่ท้องถิ่นที่มีลักษณะตรงข้ามให้ทั่วถึง

7.2.4 ทำให้เกิดการดำเนินงานที่มีต้นทุนสูง เพราะกิจการบางอย่างมีขอบเขตกว้างขวางและเกี่ยวข้องไปถึงท้องถิ่นต่าง ๆ ได้หลายแห่งพร้อมกันบางกรณีต้องให้เงินทุนสูงมากจึงต้องอาศัยการวางแผนและปฏิบัติงานประสานกัน ถ้าท้องถิ่นใดกระทำไม่ได้ เช่นนั้น ก็ไม่อาจทำให้ท้องถิ่นเองมีความเจริญก้าวหน้า และในกรณีที่ต้องให้เงินทุนมากมายเกินกำลังของท้องถิ่น ก็จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนภายนอกหรือรัฐบาล ดังนั้น การจัดการบางอย่างของท้องถิ่น จึงไม่อาจดำเนินการได้เอง เพราะขาดเงินทุนและความชำนาญเพียงพอ

7.2.5 เป็นการขัดต่อการปกครองที่ดีบางอย่าง โดยเฉพาะการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่มีได้กำหนดให้มีการละเว้นสวัสดิการของคนส่วนใหญ่ และโอกาส

ของความก้าวหน้าของชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการปกครองท้องถิ่นในขณะที่ประชาชนยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเองได้ข้อนี้นับว่าเป็นปัญหาของประเทศด้อยพัฒนาโดยทั่วไปแต่ก็เป็นที่ประจักษ์กันว่าเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองที่ควรจะวางแผนดำเนินการปกครองท้องถิ่นเป็นขั้น ๆ เพื่อให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสปกครองตนเองเป็นลำดับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า ข้อดีของการปกครองท้องถิ่น คือ ช่วยให้ประชาชนได้เรียนรู้หลักการปกครองตนเองและได้รับการบริการที่ตรงตามความต้องการของประชาชน ช่วยให้การบริหารของรัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงจะช่วยก่อให้เกิดความสามัคคีและเป็นเอกภาพขึ้นในชาติ และมีข้อเสีย คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการบริหารจัดการการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน และอาจเป็นการปกครองที่ผลักดันให้มีการแบ่งแยกดินแดนออกเป็นอิสระ เกิดความไม่เสมอภาคและภาวะการฉ้อโกงไม่เท่าเทียมกัน เพราะท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติอำนวยให้แตกต่างกัน

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ยกเว้น องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในของเขตที่กฎหมายกำหนด มีรายได้ และมีทรัพย์สินเป็นของตนเอง โดยมีโครงสร้างอำนาจ หน้าที่ รายได้และรายจ่ายดังนี้ (กรมการปกครอง. 2541 : 19-30)

1. โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งโครงสร้างออกเป็นฝ่าย ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 ดังนี้

1.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีมาจากเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน และถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพียง 2 หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง

อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบลสภาคัดเลือกจากปลัดองค์การบริหารหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 46 ดังนี้

1.1.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.1.2 พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณและร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

1.1.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

1.1.4 ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถาม นายองค์การบริหารส่วนตำบลและรององค์การบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวเนื่องกับงานในหน้าที่ได้เสมอ ในข้อบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้ นายองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นในปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ

1.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- 1) มีสัญชาติไทย
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 3) คุณสมบัติอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กำหนด คือ

4) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันที่รับสมัครเลือกตั้ง (มาตรา 47 ทวิ (1) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546) หรือ

5) ได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุง

ห้องที่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเวลาติดต่อกันสามปีนับถึงวันที่รับสมัครรับเลือกตั้ง ตามมาตรา 44(3) ประกอบ มาตรา 47 ทวิ(3) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

1.2.2 ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- 1) ตัดยาเสพติดให้โทษ
- 2) เป็นบุคคลล้มละลาย
- 3) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 34(1)(2)หรือ(4) ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ วิกฉกริต หรือจิตพ่นเพือนไม่สมประกอบ,เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช,อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- 4) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล
- 5) ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- 6) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปี นับถึงวันเลือกตั้งแล้วแต่กรณี
- 7) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรับวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ
- 8) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- 9) เคยถูกถอดออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง
- 10) อยู่ในระหว่างเสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- 11) เคยถูกคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมายังไม่ถึงหนึ่งปีนับแต่วันที่

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งอันเนื่องมาจากการกระทำกรโดยไม่สุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับเลือกตั้ง หรือ ได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่สุจริต

12) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

13) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

14) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งเงินเดือนประจำ

15) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

16) เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

17) ลักษณะอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด คือ ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่枉ทางตรงหรือทางอ้อมในทางสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปี นับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

1.3 สมัยประชุมสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ประกาศผลเลือกตั้ง และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน ซึ่งเป็นประธานและรองประธานสภาจะดำรงตำแหน่งจนครบวาระในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ภายใน 15 วันดังกล่าว หรือมีการประชุมแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาได้ นายอำเภอหรือปลัดอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ในหนึ่งปีให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสมัยประชุมสามัญได้ 2 สมัย หรือหลายสมัยแต่ไม่เกิน 4 สมัย สมัยหนึ่ง ๆ

ไม่เกิน 15 วัน แต่อาจขยายได้อีกโดยขอใบอนุญัตินายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ วันเริ่มประชุมสามัญประจำปีให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำหนด นอกจากสามัญประชุมสามัญประจำปีแล้วเมื่อเห็นว่ามีจำเป็น ประธานสภา นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ อาจยื่นคำร้องต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอเป็นหัวหน้าขอเปิดประชุมวิสามัญได้

1.4 นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล

เดิมที่เรียก ประธานกรรมการบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรับผิดชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล งบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการใช้จ่ายเงินต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ราชการมอบหมาย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2556 กำหนดให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บริหาร และให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น รายละเอียด ดังนี้

1.4.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล จะต้องมียุทธศาสตร์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
2) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเวลาติดต่อกันสามปีนับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง

3) คุณสมบัติอื่นที่กฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้แก่ มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง, สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

4) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการหรือที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุที่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือ

ทางอ้อม ในสัญญาหรือกิจการที่กระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวัน
รับสมัครเลือกตั้ง

5) วาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ
4 ปี นับแต่วันเลือกตั้งแต่ละดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระ ไม่ได้ในกรณีนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบวาระ 4 ปี ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระและไม่ได้ดำรง
ตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งอีกไม่ได้เมื่อพ้นระยะเวลาสิ้นนับจากวันที่พ้น
ตำแหน่ง

6) อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหาร
ส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของ
ประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

6.1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการ
บริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

1. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วน
ตำบล

2. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและ
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

3. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไป
ด้วยความเรียบร้อย

4. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และ

กฎหมายอื่น

6. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีโครงสร้างองค์การ

ดังนี้

7. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับ

งานธุรการ สารบรรณ การ

จัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำร่างข้อบัญญัติ การจัดทำทะเบียนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะผู้บริหาร การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การให้คำปรึกษา และความรับผิดชอบการปกครองบังคับบัญชาของพนักงานและลูกจ้าง การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายนโยบายและแผน และ ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา

1.4.2 ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้นอย่างน้อยจะต้องมี

1) ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือนงานรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปีและขอขยายระยะเวลาเบิกจ่าย งานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานด้านการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงิน รายได้ รายจ่าย งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2) ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานงบประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมงานการก่อสร้าง และการซ่อมบำรุงทาง สะพาน แหล่งน้ำ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546
ที่มา : กองราชการส่วนตำบล. 2546 : 21-40

2. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งใน
ด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ซึ่งต้องทำ
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง
กำจัด ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำ
กิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างด้วยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ
สวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาดท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

มาตรา 69 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 66 มาตรา 67
และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือ
หน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้อง
แจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าพอสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วน

ตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

มาตรา 70 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการภายในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา 71 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินห้าร้อยบาท ร่างข้อบังคับตำบลจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะกรรมการบริหารหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบ ร่างข้อบังคับตำบลตามวรรคหนึ่งแล้วให้ประธานคณะกรรมการบริหารลงชื่อและประกาศ เป็นข้อบังคับตำบลต่อไป ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบังคับตำบล ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบังคับตำบลดังกล่าว เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบังคับตำบล นั้นใหม่ แต่ถ้าเป็นร่างข้อบังคับตำบลที่กำหนดให้มีโทษปรับตามวรรคหนึ่ง เมื่อ นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยให้ร่างข้อบังคับตำบลนั้นเป็นอันตกไป

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบังคับตำบล วรรคสี่ แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบังคับตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานคณะกรรมการบริหารลงชื่อและประกาศเป็นข้อบังคับตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ ได้รับร่างข้อบังคับตำบลคืนจากนายอำเภอ มาตรา 72 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีพนักงานส่วนตำบลและอาจจัดแบ่งการบริหารงานออกเป็น 1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

ระเบียบพนักงานส่วนตำบลให้ตราขึ้นเป็นพระราชกฤษฎีกา เพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบลอาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วน

ท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้ โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็นและในกรณีที่เป็นข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

มาตรา 73 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้น เป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

3. รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- 3.1.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.1.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.1.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.1.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนด
- 3.1.5 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- 3.1.6 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- 3.1.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 3.1.8 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วน

ตำบล

1) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- 3.2.1 เงินเดือน
- 3.2.2 ค่าจ้าง

3.2.3 เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ

3.2.4 ค่าใช้สอย

3.2.5 ค่าวัสดุ

3.2.6 ค่าครุภัณฑ์ค่า

3.2.7 ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ

3.2.8 ค่าสาธารณูปโภค

3.2.9 เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น

3.2.10 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มิกฎหมายหรือระเบียบของ
กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มาตรา 59 (1) (2) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้กลไกของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และเป็นไปตามบทบาทภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งสาระสำคัญของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 ดังนี้ (กองราชการส่วนตำบล. 2546 : 21-40)

1. ความหมายของการวางแผนพัฒนา

ประสิทธิ์ ดงศิริ (2540 : 1) ได้อธิบายความหมายของการวางแผนพัฒนาเป็นเรื่องความพยายามของรัฐบาลที่จะเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดแนวปฏิบัติและควบคุมการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการวางแผน จึงเป็นการวางแผนแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้

นิคม บุระพันธ์ (2543 : 27) ได้กล่าวถึง การวางแผนพัฒนา หมายถึงการวางแผนพัฒนาซึ่งประกอบด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหา โดยริเริ่มและดำเนินการโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ทวีศักดิ์ ปึกษา (2540 : 30) ได้กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาโดยมีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดแนวทางนับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้น ที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

1. ในแต่ละตำบลย่อมมีปัญหาและความต้องการของประชาชนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งแนวทางในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาย่อมไม่เหมือนกันจึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลสามารถแก้ไขปัญหาของตนได้อย่างตรงจุด และเลือกใช้ทรัพยากร ได้อย่างถูกต้อง

2. แผนพัฒนาจะสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการและปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริงจึงเป็นข้อมูลที่ทำให้การวางแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่กระทำในระดับบนขึ้นไป ความเหมาะสมและถูกต้องยิ่งขึ้น

3. การบริหารพัฒนาจะช่วยให้การดำเนินตาม โครงการต่าง ๆ เป็นไปอย่างประสานสัมพันธ์และสอดคล้องกันยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการลดความซ้ำซ้อนของโครงการ

4. ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน แผนพัฒนาจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ประชาชนใช้ในการควบคุม การดำเนินงาน และบริหารสภาตำบล ความสำเร็จหรือล้มเหลวในการปฏิบัติตามแผนจะเป็นเรื่องชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จากที่กล่าวมา ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า การวางแผนพัฒนาเป็นเรื่องของการกำหนดจุดมุ่งหมายในอนาคตในการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีการวางแผนพัฒนาที่มุ่งพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบการพัฒนาบนพื้นฐานของแต่ละท้องถิ่นตามความเหมาะสม เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมกันกับชุมชนในการกำหนดทิศทางจะไปดังต่อไปนี้

2. ประเภทของการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา (แผนระยะ 10-15 ปี) หมายถึง ยุทธศาสตร์ การพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้นเพื่อแสดงลักษณะสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นในอนาคต

2.2 แผนพัฒนา 5 ปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลอันมีลักษณะเป็นการกำหนดนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการ ในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีระยะเวลา 5 ปี

2.3 แผนพัฒนาประจำปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งขององค์การบริหารส่วนตำบล อันจะมีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติและรายละเอียด โดยระบุถึงสถานที่ที่จะดำเนินการลักษณะกิจกรรม ระยะเวลาการดำเนินงานและงบประมาณที่ใช้ในแผนประจำปี

3. องค์การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 ได้กำหนดองค์การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

- 3.1 คณะกรรมการการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.2 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.3 ประชาคม ระดับตำบล/หมู่บ้าน

4. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

การวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะต้องตระหนักว่า แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรมยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล และแผนพัฒนาระดับอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์และการการพัฒนาระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา

5. แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคอน โอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้กำหนดแผนพัฒนาไว้ 6 แผนงาน ประกอบด้วย

- 5.1 แผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นการพัฒนาด้านกายภาพเกี่ยวกับ

สาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และอำนวยความสะดวกในชุมชน โดยดำเนินกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวกับ การก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้าน การก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน การก่อสร้างถนนเข้าสู่พื้นที่การเกษตร การซ่อมแซมบำรุงรักษาถนนภายในหมู่บ้าน ก่อสร้างท่อระบายน้ำ

5.2 แผนพัฒนาด้านแหล่งน้ำ เน้นการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับ ได้แก่ การก่อสร้างประปาหมู่บ้าน การพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน การก่อสร้างบ่อบาดาล การขุดลอกลำห้วย ขุดลอกหนอง การก่อสร้างฝายกั้นน้ำ

5.3 แผนพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการพัฒนาซึ่งครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความน่าอยู่และมีความยั่งยืน

5.4 แผนพัฒนาด้านการพัฒนาคนและสังคม เป็นการพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งมีกิจกรรม โครงการเกี่ยวกับสาธารณสุข การศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม การส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน การนันทนาการและการส่งเสริมกีฬา การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และจัดสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์คนยากจน คนพิการ เด็ก ผู้สูงอายุ เป็นต้น

5.5 แผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เป็นการพัฒนาซึ่งครอบคลุมกิจกรรมโครงการด้านการประกอบอาชีพของประชาชนทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและการบริหารการท้องถิ่น

5.6 แผนพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร เป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพ โดยมีกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปประชาชน การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนาบุคลากร การพัฒนารายได้ การให้บริการแก่ประชาชน

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1. สภาพทั่วไป

1.1 ขนาดและที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จัดตั้งเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 องค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น หน่วยงานหนึ่งซึ่งมีเนื้อที่การปกครองทั้งสิ้น 109 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 23 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 14,350 ไร่ ประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ จดกับเทศบาลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศใต้ จดกับตำบลพลับพลา อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันออก จดกับ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก จดกับ ตำบลสะอาด อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2 ลักษณะภูมิประเทศตำบลคอนโองมีสภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง สลับกับที่ราบต่ำ พื้นที่ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับการเกษตรกรรม และเลี้ยงสัตว์

2. การเมืองการปกครอง

2.1 การเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละสองคน รวมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 20 คน มีผู้บริหารสูงสุด คือ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ดำรงตำแหน่งวาระคราวละ 4 ปี มีการแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เพื่อช่วยในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 การปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง มีการปกครองในลักษณะการปกครองท้องถิ่นที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2475 ตำบลคอนโองครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านคอนเรือ บ้านคอนเจริญ บ้านปากปลาข้าว บ้านดงยาง บ้านคอนโอง บ้านคูยโพธิ์ บ้านโปโล บ้านหนองบัวทอง บ้านคอนบูรพา และบ้านคอนชัย

3. สภาพทางสังคม

3.1 ด้านประชากร

ตารางที่ 1 แบบสรุปรายงานจำนวนประชาชนและครัวเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง ปี พ.ศ. 2552 ณ วันที่ 20 เดือนพฤษภาคม 2552

หมู่ที่	ชื่อพื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1.	บ้านคอนเรือ	122	158	173	331	60	63	123
2.	บ้านคอนเจริญ	92	204	234	438	70	65	135
3.	บ้านปากปลาข้าว	110	322	282	604	107	101	208
4.	บ้านดงยาง	93	243	229	472	80	77	157
5.	บ้านคอนโอง	75	146	162	308	60	62	122
6.	บ้านคูยโพธิ์	16	145	151	296	40	42	82
7.	บ้านโปไล	160	225	254	479	90	75	165
8.	บ้านหนองบัวทอง	130	311	308	619	110	104	214
9.	บ้านคอนบูรพา	28	170	165	335	66	73	139
10.	บ้านคอนชัย	83	191	194	385	69	72	141
รวม		910	2,115	2,152	4,267	752	734	1,486

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอโพธิ์ชัย. 2552 : 25

4. การศึกษา ประชาชนชาวตำบลคอนโอง ได้รับการศึกษากันทุกถ้วนหน้า เพราะมีสถานศึกษาในเขตพื้นที่สามารถให้การศึกษาแก่ประชาชนในชุมชนอย่างทั่วถึง โดยมีสถานศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1 การศึกษาประถมวัย ศูนย์เด็กเล็ก (ศพค.) จำนวน 1 แห่ง
- 4.2 การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 สถานีนอนมัย จำนวน 1 แห่ง
- 4.4 ศูนย์ฯ 1 แห่ง

5. ประเพณีที่สำคัญ ตำบลคอนโองเป็นชนเผ่าที่ได้รับวัฒนธรรมและประเพณี จากชนรุ่นหนึ่ง ไปสู่ชนอีกรุ่นหนึ่ง โดยประเพณีที่สืบทอดกันมา และยังคงถือปฏิบัติกันอยู่จนถึงปัจจุบัน ประเพณีสิบสองเดือนของไทย และประกอบกิจกรรมตามความเชื่อถือ เช่น การเลี้ยงผีตาแฮก การสูชวิญข้าว การสะเดาะเคราะห์การบายศรีสูชวิญ ฯลฯ

6. การศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลคอนโอง นับถือศาสนาพุทธ จึงมีวัดและสำนักสงฆ์ในพุทธศาสนากระจายทั่วไปในเขตพื้นที่ จำนวน 8 แห่ง

7. การสาธารณสุข การดำเนินการด้านการสาธารณสุขในพื้นที่ของตำบลคอนโอง มีสถานอนามัย จำนวน 1 แห่งโดยมุ่งเน้นการควบคุมและการป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการส่งเสริมสุขภาพการฟื้นฟูสุขภาพของประชาชนให้ได้มาตรฐาน

8. สภาพทางเศรษฐกิจ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนโอง ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ รายได้ของประชากรเฉลี่ย 23,000 บาท ต่อคน ต่อปี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วินัย นาสูงชน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4 และชั้น 5 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจและสังคม โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ การเมืองการบริหาร สาธารณสุข การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 การดำเนินงานด้านสังคม โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ การเมืองการบริหาร สาธารณสุข การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 มีระดับการดำเนินงานมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5

วิสา นราเทียม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่าประชาชนเห็นว่าการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สายบ้านหนองจาก ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง

จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสรุปผลจากการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งแสดงออกให้เห็นถึงการดำเนินงาน โครงการที่ตรงกับความต้องการของประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และการดำเนินโครงการอย่าง โปร่งใสอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุง ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป

· เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น และด้านการพัฒนาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสรุปการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านแหล่งน้ำ และด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องพัฒนาและส่งเสริมในการพัฒนามากขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

พิชัย วัฒนภักดีกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับปาน กลางจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดถนน ทางเดินสาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรีเด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม คือ งบประมาณจำกัดไม่สามารถสร้างถนนที่ได้มาตรฐาน ได้ทันตามความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชนไม่สามารถจัดหาที่ดินทิ้งขยะเพิ่มได้ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขาดการสนับสนุนด้านครูฝึกอาชีพของกลุ่มสตรี งบประมาณด้านการช่วยเหลือสงเคราะห์คนชราและเด็กมีน้อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

สมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2549 : 70) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่าสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก และจำแนก

เป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการให้มีและบำรุงรักษาทางบก ด้านการบำรุงศิลปประณีตประเพณี ภูมิปัญญาของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการรักษาและระงับโรคติดต่อ และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และการให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง และความคิดเห็นสมาชิกสภาเทศบาล ที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการดำเนินของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าสมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลไม่แตกต่างกัน

ณัฐวุฒิ เพียงเกต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อาชีพ และระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงสร้างพื้นฐาน ด้านแหล่งน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพบว่าประชาชนที่มีอาชีพและระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมศักดิ์ วรรัชกุล (2550 : 77) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการเก็บขนขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการจัดเก็บค่าธรรมเนียมอยู่ในระดับมาก ผลทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน ประชาชนที่มีประเภทที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน และประชาชนที่มีรายได้ต่อครัวเรือนแตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

ทวีศักดิ์ ปึกษา (2550 : 77) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการบำรุงรักษาศิลปประณีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ

อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และด้านการจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการกำหนดตัวแปรอิสระจากความคิดเห็นของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคอน โอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรอิสระคือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่แสดงความคิดเห็น จำแนกตามหมู่บ้าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY